

رابطه ویژگی‌های شخصیتی با سرمایه روان‌شناختی معلمان و کارمندان دانشگاه

لیلا کیا^۱، غلامحسین انتصار فومنی^۲

۱. کارشناس ارشد روان‌شناسی عمومی، اداره آموزش و پرورش رشت، رشت، ایران (نویسنده مسئول)

۲. استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات زنجان، زنجان، ایران.

فصلنامه راهبردهای نو در روان‌شناسی و علوم تربیتی، دوره سوم، شماره دهم، تابستان ۱۴۰۰، صفحات ۷۲-۵۷

چکیده

در دهه‌های پایانی قرن بیستم، همزمان با گسترش رویکرد روان‌شناسی مثبت نگر توجه به ساختارهای شخصیتی و سرمایه روان‌شناختی روندی فزاینده داشته است. هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه ویژگی‌های شخصیتی با سرمایه روان‌شناختی معلمان و مقایسه آن با کارمندان دانشگاه بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و جامعه آماری کلیه دبیران ناحیه دو رشت و کلیه کارمندان دانشگاه گیلان که در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ مشغول به کار بودند که از بین ۶۰۲ نفر معلم ۱۸۰ نفر و از میان ۳۰۳ نفر کارمند دانشگاه گیلان، ۹۰ نفر به شیوه نمونه‌گیری خوشه‌ای طبقه‌ای تصادفی انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی نئو (NEO) و پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی لوتانز (Psy cap) استفاده گردید. داده‌ها با روش‌های رگرسیون چندگانه، ضریب همبستگی پیرسون و آزمون t مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته‌ها نشان داد که معلمان از ویژگی شخصیتی برونگرایی بالاتری نسبت به کارمندان دانشگاه برخوردارند ($p < 0/05$) و تفاوت انعطاف‌پذیری معلمان با کارمندان دانشگاه با شرط نابرابری واریانس گروه‌ها ($P \leq 0/01$)، $(F=16/22)$ ، با مقدار t مشاهده‌شده ($t=3/12$)، از نظر آماری معنی‌دار است ($0/01 < P$). همچنین کارمندان دانشگاه از امیدواری و تاب‌آوری بالاتری نسبت به معلمان برخوردارند؛ در خودکارآمدی و خوش‌بینی تفاوت معنی‌داری باهم ندارند ($P \geq 0/05$). بررسی نتایج بیانگر ضرورت توجه به ویژگی‌های شخصیتی و سرمایه روان‌شناختی افراد، هنگام گماردن به مشاغل گوناگون می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: ویژگی‌های شخصیتی، سرمایه روان‌شناختی، خودکارآمدی، تاب‌آوری، خوش‌بینی.